

Hej!

Du får det här brevet för att du bor i närheten av Ågestaverket som Vattenfall avvecklar. Nu har nedmontering och rivning av verket pågått i ett år och vi vill berätta om vårt arbete hittills och om planen framåt. Totalt har vi tagit ut ungefär 500 ton material och behövt cirka 50 lastbilstransporter, knappt en per vecka, för att forsla bort det. I Ågestaverket finns endast låg- och medelaktivt material kvar efter att kärnbränsle och annat högaktivt material forslades bort kort efter att verket stängde 1974. Av den totala radioaktiviteten i verket har vi under året avlägsnat drygt 20 procent.

- Vi har haft ett väldigt bra första år där vi säkert och effektivt har monterat ner flera stora komponenter och system, till exempel laddmaskinen, tungvattentankarna och styrtavarna, säger Nils Bergstrand som är projektledare för nedmonteringen av Ågestaverket.

Liksom i övriga samhället har Covid -19 orsakat bekymmer i Ågesta och Vattenfall har vidtagit en rad åtgärder och pausat vissa arbeten för att minska risken för smittspridning. Efter sommaren hoppas vi kunna återuppta verksamheten med full fart igen.

- Efter sommaren börjar vi förbereda för att montera ner reaktortanken. Det är det största föremålet i verket och vi bedömer att nedmonteringen av den kommer att pågå till 2023. Parallellt arbetar vi med nedmontering av andra föremål och strukturer, säger Nils Bergstrand.

Allt arbete bedrivs med säkerhet som högsta prioritet vilket även omfattar kringliggande miljö liksom transporter till och från verket. Allt arbete med radioaktiva komponenter sker inne i bergrummet där ett nytt ventilationssystem med högeffektiva partikelfilter fångar upp eventuell luftburen radioaktivitet. I bergrummet packas radioaktivt material i godkända emballage, lastas och transporteras iväg. På den asfalterade och bevakade ytan utanför verket hanteras lågaktivt och icke radioaktivt material inför borttransport.

Den radiologiska rivningen beräknas vara klar första halvan av 2025. När det är bevisat att radioaktiviteten i de kvarvarande strukturerna är borttagen till så låga nivåer att anläggningen kan bli radiologiskt friklassad, försluter Vattenfall bergrummet och återlämnar det till Stockholms Stad.

Vattenfall bevarar verkets historia och nedmonteringen genom högkvalitativa fotoproduktioner. Bifogat finns bilder från några arbeten som genomförts under året. Mer information och bilder finns på www.vattenfall.se/agestaverket som uppdateras kontinuerligt. Välkommen att kontakta platschefen Thomas Rådeby om du har frågor, kontaktuppgifter finns på hemsidan!

Vänliga hälsningar
Malin Brikell, kommunikationsansvarig

Laddmaskinen

Laddmaskinens uppgift var att byta kärnbränsle i reaktorn. 50 ton var kontaminerat och har tagits om hand som radioaktivt avfall, men övriga 170 ton stål var fritt från radioaktivitet och har återvunnits. Under nedmonteringen hittade vi en handskriven lapp där det stod "Torsdagen den 20.2 1975 kl. 11.02 - Jag har gjort mitt. LM".

Före. Foto: Fredrik Ekenborg

Upphittad lapp "Jag har gjort mitt". Foto: Erik Back

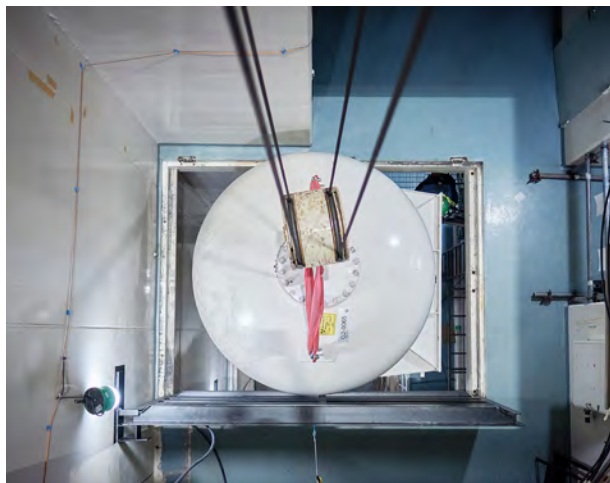
Nedmontering. Foto: Rodrigo Prieto

Tungvattentankarna

Tungvatten användes som kylmedel och moderator i reaktorsystemet. Vattnet är sedan länge bortforslat men de tre tankarna som det förvarats i var kvar. Tankarna var placerade nästan längst ner i bergrummet och drogs upp genom ett smalt schakt. Tillsammans vägde tankarna 24 ton och av detta var drygt två ton kontaminerat med lågaktiv radioaktivitet. Övriga nästan 22 ton stål var fritt från radioaktivitet och har återvunnits.

Tanken i ursprungsposition. Foto: John Guthed

Tanken dras upp genom schaktet. Foto: John Guthed

Tanken forslas ut från bergrummet inför transport från anläggningen. Foto: John Guthed

Styrstavarna

Styrstavarna sänktes ner i härden för att reglera effekten i reaktorn. Det fanns 27 styrstavar i Ågesta, vardera 8 meter lång och cirka 10 cm i diameter. De var bland det mest radioaktiva som fanns kvar i verket och inget har återvunnits utan allt mellanlagras i Studsvik inför placering i slutförvar.

Styrstaven dras upp ur sin position.

Foto: Linda Ekstrand

Staven klipps i kortare delar och placeras sedan i strålsäkra behållare inför transport och förvaring.

Foto: John Guthed